

[Boligministeren.]

forslag til en ny byreguleringslov og en ændring af naturfredningsloven og den øvrige planlægning bl. a. i form af byplaner og § 35-udvalg i henhold til vejbestyrelsesloven yderligere gør en systematisk regionplanlægning hensigtsmæssig.

Ved forslaget lægges der stor vægt på den kommunale medvirken og indflydelse på dette regionplanarbejde i samarbejde med de særlige planlægningsorganer.

Da der er tale om en lovgivning på et hidtil ulovgivet område, har man alene givet de tilvejebragte regionsplaner vejledende karakter for kommunerne og for planlægningsmyndighederne, men det er på den anden side foreskrevet, at andre instanser skal redegøre for, om deres planlægning afviger fra regionplanen, og i så fald skal afvigelsen begrundes. Endvidere er der optaget en revisionsbestemmelse i lovforslaget.

På linje med, hvad der er tilfældet ved byudviklingsudvalg og fredningsplanudvalg, foreslås udgifterne ved regionplanudvalgenes arbejde afholdt af statskassen.

Idet jeg i øvrigt henviser til statsministerens redegørelse for jordlovsforslagene, skal jeg hermed anbefale alle 3 lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bomholt): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning*.

Den højtærede statsminister har redegjort for baggrunden for det komplekse af love, som i dag bliver fremsat, og hvori lovforslaget om ændringer af naturfredningsloven indgår som et vigtigt og nødvendigt led.

Jeg vil gerne fremhæve, at de samfundsmæssige problemer, der er en følge af den stigende befolkningstilvækst og velstand samt den forestående nærmere økonomiske forbindelse med andre europæiske lande, i særlig grad er accelererende inden for de interesseområder, som varetages gennem naturfredningsloven.

Tilløb til en afhjælpning af nogle af disse problemer er i løbet af de sidste 4 år gjort ved gennemførelsen af 2 ændringslove til naturfredningsloven.

Efter at man siden 1937 i det væsentlige kun havde foretaget enkeltfredninger, blev

der ved loven af 1959 skabt grundlaget for en fredningsplanlægning af større områder.

Denne planlægning var i målsætningen tænkt som en konstruktiv og positiv planlægning, men det viste sig hurtigt, at den — selv hvor den blev forceret frem — havde svært ved at indhente den igangværende ududvikling, hvorunder landets naturlige og kulturelle landskabsværdier udnyttedes spekulationsmæssigt til skade for flertallet af landets borgere og med efterfølgende store krav om offentlige investeringer. Fredningsplanlægningen medførte reelt udpegningen af visse områder, der var af særlig høj kvalitet, og hvor udstykningsprojekter var risikofri, idet det i al fald kunne forventes, at der — hvis udstykningen ikke blev gennemført — ville blive ydet erstatninger i forbindelse med fredningssager.

Under hensyn hertil forsøgte man i 1961 at komme til at beherske denne udvikling. Resultatet heraf blev foruden en del værdifulde regulerende bestemmelser i forbindelse med nogle vigtigere landskabselementer — bl. a. vandløb, veje og søer — en bestemmelse i § 22, der i sit oprindelige oplæg også var til en vis grad generelt bebyggelsesregulerende, men som ikke blev afgørende forskellig fra de øvrige erstatningsforpligtende bestemmelser i naturfredningsloven.

Det blev endvidere følt som en mangel ved bestemmelsen, at dens anvendelse i for høj grad er baseret på et ikke fredningsmæssigt initiativ, og at afgørelserne som følge heraf er begrænset til mindre områder. Hertil kommer, at afgørelsen træffes ud fra et snævert fredningsmæssigt sigte. § 22 i sin nuværende skikkelse har altså ikke givet nogen støtte for fredningsplanlægningsarbejdet, og med hovedudgangspunkt i, at en effektiv planlægning, der tilgodeser samfundets interesser, er uforenelig med erstatninger for de ved planlægningen foretagne reguleringer, er dette måske ikke så mærkeligt.

Under hensyn hertil har regeringen udarbejdet forslag til en ændring af § 22 og heraf følgende ændringer af enkelte af lovens øvrige bestemmelser. Der er ikke herved tilsigtet en gennemgribende revision af naturfredningsloven. Det forberedende arbejde til en sådan vil blive fortsat af den i bemærkningerne til lovforslaget nævnte naturfredningskommission på grundlag af